Anul al 54-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 217 Luni 9 August 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Pe panta arbitrariului

Se vorbeşte de introducerea unei noui modificări în legea regimului bancar. Ar fi, dacă nu ne înşelăm, a cincea modificare în curs de numai trei ani dela votarea legii. Inseşi revenirile acestea frecvente, asupra unui regim odată stabilit, constitue un abuz şi o greşală de tact, menite — mai ales într'un domeniu atât de gingaş ca acela al creditului — să întreţină sentimentul nesiguranţei, şi să provoace discreditul legilor şi al celor cari dispun de soarta lor.

Dar iniţiativa nouei modificări apare şi mai inoportună prin obiectivele pe care le urmăreşte. E vorba de sporirea puterilor absolutiste conferite Consiliului superior bancar, care şi aşa este investit cu prerogative atât de largi şi de neobicinuite, încât el se poate amesteca în activitatea cea mai intimă, nu numai a băncilor, dar a tuturor întreprinderilor care folosesc oricât de indirect creditul Băncii Naţionale, cu dreptul de a lovi cu penalizări atât de grave, încât poate să hotărască dizolvarea sau lichidarea instituţiunilor, fără obligaţia de a motiva hotărîrea.

Ceeace se încearcă acum este să se răpească dreptul instituţiunilor de-a ataca pe calea apelului hotărîrile — oricât de grave — ale Consiliului superior bancar, invocându-se necesitatea simplificării procedurale şi întărirea autorităţii justiţiare a consiliului.

In treacăt amintim că despuiarea instituţiilor de dreptul apelului se încercase încă cu prilejul ultimei modificări a legii bancare, dar în urma opoziţiei cu care a fost întâmpinată în Cameră, încercarea a căzut şi dreptul de apel a rămas în picioare.

Şi va trebui să rămână şi în viitor, căci este singurul zăgaz pus în calea arbitrariului şi abuzului şi tocmai pentrucă e vorba de un organ, care are dreptul de viaţă şi de moarte asupra instituţiunilor, fără să fie obligat măcar a-şi motiva verdictele.

De altfel, în acelaş sens a opinat însuşi Consiliul legislativ, când i s'a supus, astăprimăvară, proiectul modificării legii bancare.

Reproducem aci pasagiul corespunzător din avizul Consiliului legislativ, cu privire la punctul care ne interesează:

„In toate cazurile, dată fiind gravitatea sancţiunilor prevăzute de lege şi sporite prin acest proiect, în afară de recursul prevăzut în art. 45, a cărei valoare practică este dintre cele mai îndoelnice, de îndată ce Consiliul superior bancar nu este obligat a-şi motiva hotărîrile, **ar trebui ca legea să deschidă împotriva deciziunilor Consiliului calea apelului în faţa instanţelor ordinare**, atât pentru a nu se răpi infractorilor beneficiul celor două grade de jurisdicţiune, cât mai ales pentru a evita ca deciziile Consiliului superior bancar să fie practic inatacabile".

Toate aceste obiecţiuni rămân deopotrivă de valabile şi azi. Iar dacă, totuşi, s'ar trece peste ele, pentru ca, pe cale de decret-lege, aşa cum se încearcă de data asta, să se răpească instituţiilor, oricare ar fi ele şi oricare ar fi vina lor, dreptul sfânt al apărării, s'ar săvârşi o vădită nedreptate şi s'ar deschide din toate părţile — şi în orice moment — porţile arbitrariului.

CHILII LA MÂNĂSTIREA SINAIA — *Foto: arh. ALEX. PETIT*

Baptismul şi celelalte secte

de NICHIFOR CRAINIC

Zilele trecute s'a ţinut în Bucureşti congresul secţiei baptiştilor din România. Momentul a fost foarte bine ales: vacanţa de vară goleşte Capitala, iar vigilenţa şi atenţia, faţă de problemele şi mişcările ce ating direct marile interese româneşti, scad. Astfel congresul s'a ţinut cu largul concurs de totdeauna al presei iudaice şi fără nicio atitudine din partea celor datori să vegheze la apărarea patrimoniului spiritual al acestei ţări.

Poate mulţi dintre noi nu ştiu că mişcarea baptistă din România se bucură de o situaţie specială. Mulţumită propagandei presei evreeşti şi intervenţiei anumitor factori români ai democraţiei, dar mai ales presiunii metodice şi permanente a forurilor baptiste anglo-americane asupra guvernelor noastre, această mişcare nu mai e considerată ca o sectă şi se bucură de libertatea cultelor recunoscute, cu singura deosebire că nu e încă introdusă în bugetul statului. Poate nu va trece mult şi vom vedea săvârşindu-se şi această crimă împotriva intereselor româneşti. Mai ales că eu cunosc demagogi, cari, în perioada electorală, şi-au luat angajamentul faţă de baptişti, în schimbul voturilor, bine înţeles, de a-i trece în rândul cultelor subvenţionate. Ministerul educaţiei naţionale a mers şi mai departe, admiţând printr'o decizie de acum câţiva ani ca elevii baptişti să frecventeze şcoalele noastre normale şi să intre astfel în rândurile învăţătorimii, — pentru a deveni propagandişti direcţi ai acestei rătăciri printre copiii neamului nostru!

Şi totuşi, baptismul e o sectă nu mai puţin primejdioasă decât oricare alta. Ne-o spune arhicunoscutul domn J. H. Rushbrooke, secretarul alianţei baptiste mondiale, care a participat la recentul congres din Bucureşti, împreună cu o întreagă listă internaţională de englezi, americani, francezi (dr. Lewis, mă rog!), elveţieni, unguri, bulgari, etc., şi a făcut declaraţii ziariştilor galiţieni din Capitală. Cum aceşti galiţieni dela „Adevărul" şi „Dimineaţa" au o pasiune arzătoare pentru anumite mişcări din sânul creştinismului, l-au întrebat pe d. Rushbrooke care e deosebirea dintre ortodoxie şi baptism. Răspunsul, publicat foarte pe larg în „Dimineaţa", e categoric:

Baptismul nu admite sfânta tradiţie, adică nu admite Biserica, nu admite ierarhia ei harică, nu admite Sfintele Taine, nu admite dogmele şi disciplina formulate de sinoadele ecumenice şi nici interpretarea învăţăturii Domnului, dată în unanimă concordanţă de cugetarea părinţilor bisericeşti.

Baptismul nu admite Crucea ca simbol al mântuirii şi ca semn distinctiv al creştinismului autentic.

Baptismul nu admite cultul sfinţilor cari, pentru creştinii adevăraţi şi pentru Biserică, sunt realizatorii desăvârşirii morale după modelul Mântuitorului

Baptismul nu admite decât Biblia, pe care fiecare ins o interpretează cum i se pare lui.

Dar toate aceste puncte negative, care constituie credinţa baptistă, după însuş secretarul general al alianţei mondiale, sunt comune tuturor sectelor. Iar principiul interpretării individuale a Bibliei, deasemenea comun tuturor sectarilor, e tot ce poate fi mai contrar rânduielii consacrate a Bisericii noastre. El e însăşi sursa anarhiei din care s'au născut aceste denaturări şi contrafaceri ale creştinismului, care sunt sectele.

Ne este, deci, cu totul indiferent că baptismul are aderenţi sus puşi în Anglia sau în America. In domeniul religios, noi ortodocşii, cari facem parte din Biserica autentică, întemeiată de Mântuitorul lumii, nu putem

(Continuare în pag. 2-a)

SUFLETE NEODIHNITE

de EM. HAGI MOSCO

Sunt douăzeci de ani de când, pe tot întinsul mănoasei câmpii a Mărăşeştilor, nebunia războiului a răvăşit pământ şi suflete. De atunci, în fiecare an, vreme de câteva clipe, liniştea aşternută din nou este tulburată de către acei cari îşi mai aduc aminte că acolo, palmă cu palmă, stânjen cu stânjen, pământul ţării a fost smuls cotropirii străine de fiii ei.

La loc socotit de cinstire zac astăzi, laolaltă, ghemuite în grămadă, oasele şi tigvele cu dinţii încă încleştaţi pe ţărina gliei strămoşeşti muşcată în cădere, ale ostaşilor pieriţi. Dar odihna care se numeşte de veci nu li este tihnită, şi totuşi au plătit-o cu preţul vieţii. Acolo unde, pe măsură ce se încetineau bătăile inimilor lor şi sporeau svâcnirile inimii României, gata să se năruie, cinstirea vitejiei este precupeţită.

Gânduri măreţe, vorbe umflate ale multora, cari datoresc acelor morţi viaţa lor tihnită de azi, s'au oprit la uşile hrubei joase, fără înfăţişare, la loc dosnic, arsă de soare, scorojită de bătaia vântului. Tălmăcirea ar fi că nici măcar un drum nu este croit până la gropniţa sfântă, iar atmosfera de acolo ar copleşi pe cei cari n'au trăit iadul din Mărăşeşti şi nu cunosc decât focul artificiilor amintitoare ale izbânzii atât de crunt câştigate şi atât de stropită cu sânge.

Nu ştiu dacă încă dăinuieşte acolo ruşinea paznicului balcanic, sârb sau bulgar, socotit să fie singura straje demnă de marii pieriţi! S'ar cădea să se alcătuiască un mănunchiu de invalizi cari să facă cu schimbul o pază neîncetată acolo unde, printr'o dureroasă bătaie de joc, clădirea nesfârşită este numită **„mauzoleul neamului"**. Oare rămăşiţele sfârtecate sau întregi, ale celor pieriţi pentru visul curat al întregirii, din fericire rămas neîntinat în cugetul lor, n'au drept la strajă de ostaşi măcar cât un ministru sau cât o administraţie de ziar? Cât de pilduitor ar fi pentru tineretul căruia, mai de vreme sau mai târziu, i se cere jertfirea vieţii şi se făgăduieşte răsplătirea... morţii, o sentinelă fără picior nemişcată la uşa unei biserici bogate pe din afară prin mărime şi poleială! Pe dinnăuntru, o nespus de îmbelşugată podoabă aşteaptă de aproape douăzeci de ani să fie scoasă de sub mantaua nepăsării care pe an ce merge se întinde.

(Continuare în pag. 2-a)

Un avion rusesc s'a prăbuşit în flăcări lângă Bistriţa-Năsăud

—o—

Cinci persoane carbonizate printre care şi o femeie

Ataşatul comercial italian la Moscova a sărit fără paraşută şi a fost găsit la 3 km. de locul catastrofei

Bistriţa (Năsăud), 6 August

Astăzi, la ora 1.35, avionul de pasageri „Douglas" de 19 locuri tip A. L. K. 24 S. T., cu două motoare, al societăţii ruseşti „Aeroflot", care face cursa Moscova-Praga, având la bord şease persoane, — din care doi pasageri, iar patru echipaj, — s'a prăbuşit în flăcări, în pădurea Fundoaea, la depărtare de 2 km. de comuna Herina (Năsăud).

Persoanele aflate pe bord au fost complet carbonizate, afară de Cavalero Maximo Vicic, ataşat comercial pe lângă ambasada italiană din Moscova, care a sărit probabil înainte de prăbuşire, din avion, fără paraşută, căzând în pădure la un kilometru depărtare de comuna Galaţii-Bistriţei şi aproape 3 km. depărtare de locul unde s'a prăbuşit avionul. El a fost găsit complet sdrobit.

Catastrofa s'a întâmplat în timp ce avionul se îndrepta spre Cluj.

Printre victime se afla şi o femeie ai cărei pantofi au fost găsiţi în apropiere de locul unde s'a întâmplat nenorocirea.

La faţa locului au sosit din Bistriţa: şeful parchetului, judecătorul de instrucţie, comandantul legiunii de jandarmi, şeful poliţiei, 2 medici legişti, pompierii şi şeful staţiunii meteorologice din Bistriţa.

AU FOST ANUNŢATE ŞI AUTORITĂŢILE DIN CLUJ

Cluj, 6 August

Imediat după catastrofă jandarmii din Herina au anunţat şi autorităţile din Cluj; a plecat la locul nenorocirii d. Iosipescu, comandantul aviaţiei civile.

In cursul zilei de mâine, autorităţile urmează să continue cercetările, spre a stabili cauzele cari au determinat prăbuşirea avionului.

O COMISIE DE ANCHETA A MINISTERULUI AERULUI

Ministerul aerului şi al marinei a trimis de îndată la faţa locului o comisie, care să ancheteze.

Patrulă de jandarmi călări atacată de un roi de albine

Turda, 5 August

In ziua de 2 August, patrula de jandarmi călări a postului din pădurea „Valea-Bogăţii", de sub comanda serg. instr. Gheorghe Blănaru, a fost atacată de un roi de albine.

Jandarmii căutând să se apere, au lăsat caii în şosea şi au căutat scăpare în pădure, alegându-se numai cu uşoare umflături şi cu câteva leziuni superficiale, cauzate de crângi.

Albinele au atacat caii şi, din cauza numeroaselor înţepături, unul din cai a murit după 6 ore.

—oxo●oxo—

FILME

— Mă sperie epidemia crescândă a furturilor.

—Vorbeşti despre cele din trenuri?

— Nu. Acestea au un caracter particular. Faptul că un hoţ de buzunare şterpeleşte portofelul unui călător, prevenit de publicitatea loviturilor similare şi totuşi în deficit cu paza necesară, nu produce leziunea socială a sustragerii săvârşite, de cele mai multe ori în proporţii mari, de un prefect, primar, perceptor, casier, cari, în exemplare nenumărate şi de gravităţi diferite, trec aproape zilnic pe la cabinetele de instrucţie, pe la instanţele judecătoreşti şi pe la închisori.

— Sunt unele lucruri pe care nu le pricep. Dacă îmi explic ca un mânuitor de ban public, nărăvaş şi necontrolat, să poată juca la cărţi sau cheltui cu amanta, la singular sau la plural, — dar foarte rar cu soţia sau copiii, — nu înţeleg cum poate sfeterisi un prefect, un primar, sau altcineva cu aceeaş situaţiune, care nu lucrează de unul singur, ale cărui acte trec prin consilii, comisii, contabilităţi, ordonanţări...

— Iţi voi da un singur exemplu şi te voi lămuri pentru toate cazurile, variante pe aceiaşi temă: viaţă luxoasă cu muncă puţină, şi dacă se poate, din banii altuia, în speţă ai Statului. Să zicem că eşti prefect şi vrei să trăeşti mai bine decât ai putea. Judeţul are păduri, sau bălţi, sau alte bunuri valoroase. Este? Da. Anunţi în termen legal licitaţie pentru o pădure. Aşa cere legea contabilităţii, şi tu, ca prefect, eşti legalist. Fixezi însă un preţ atât de ridicat, încât nu se prezintă nici un concurent. Este? Da. Ce faci atunci? Legea zice: anunţi altă licitaţie; poate că de astădată se vor găsi amatori. Ei bine, nu se găsesc. Dar necesităţile publice nu pot să aştepte. Ca legalist, aplici legea mai departe. Ea, sireaca, s'a gândit la eventualităţi de felul acesta, că d'aia e lege. Vinzi pădurea prin bună învoială. Şi tare pe constatările autentice că nu s'au prezentat amatori să ofere preţul fixat, o dai cu o sumă mult mai mică. Este? Da. Dar tu nu eşti copil şi ştii că nici n'o să-ţi facă statue, ca să nu te înţelegi cu cumpărătorul ca unul să fie preţul din contract, şi altul cel plătit. Diferenţa în plus intră în buzunarul tău şi este în raport direct cu valoarea pădurii. Proprietarul ei va fi mulţumit că n'a luat-o prea scump. Judeţul va fi mulţumit că a scăpat de o preocupare neplăcută. Prefectul va fi mulţumit că s'a aranjat pentru opoziţie şi că n'a avut maşină şi altele multe numai la putere. Toată lumea mulţumită. Asta se cheamă că ai procedat....

— Ca în codru.

Don José

M. S. Regele Carol II a vizitat oraşul Dubrovnic

Belgrad, 6 (Telor). — Din Dubrovnic, se anunţă: M. S. Regele Carol II al României, care se află de două zile la castelul Milocer, fiind oaspetele Majestăţii Sale Regina Marioara a Iugoslaviei, a vizitat astăzi, însoţit de Aceasta, oraşul Dubrovnic. După vizitarea oraşului, Inalţii oaspeţi s'au înapoiat la castelul Milocer.

Călduri mari în Anglia şi Franţa

Londra, 6 (Rador).— Azi a fost cea mai călduroasă zi din 1933 până astăzi. S'a înregistrat o temperatură de 53 grade la soare şi 30,5 la umbră.

*

Paris, (Rador). — Termometrul înregistrează în toată Franţa temperaturi record.

Astfel, ieri, la Paris, au fost 30 grade la umbră, iar astăzi 31. La Rennes s'au înregistrat 32 grade maximum, la Toulouse 33 şi la Arcachon 35. In cursul după amiezii, străzile sunt aproape deşerte.

O flotilă rusă de război apare brusc în portul Helsinki

Helsinki, 6 (Rador). — In momentul când flota finlandeză manevra în faţa portului Helsinki, a apărut pe neaşteptate o flotilă rusă, care părea că vrea să urmărească manevra.

La apropierea submarinelor germane care se găsesc în vizită oficială în apele finlandeze, flotila rusă a dispărut.

SCRISORI DIN FRANŢA

Confederaţia generală a muncii şi „Frontul popular"

de RENE SAIVE

Paris, August

Hotărît, guvernul Chautemps se găseşte într'o situaţie foarte ciudată. Dacă se face recensământul prietenilor lui, se găsesc mulţi. Dar dacă se examinează calitatea acestor prietenii, nu poţi să nu simţi un sentiment de nelinişte. Radicalii, fireşte, îi sunt credincioşi. Dar socialiştii! Şi mai ales comuniştii! Cei dintâi socotesc tot mai mult că plecarea guvernului Blum — cădere de care se mai vorbeşte încă — este rezultatul trădării. Cât despre comunişti, cari îşi afirmă lealitatea cu mai multă stăruinţă de cât convingere, nu se feresc să critice noua politică financiară.

Rămâne Confederaţia generală a muncii, sau C. G. T.

Aceasta este, după cum se ştie, o reuniune a tuturor sindicatelor care au tendinţe revoluţionare. E prezidată de un om fizicește şi politicește considerabil: d. Léon Jouhaux. Grupează 5-6 milioane de aderenţi, adică de zece ori mai mult decât partidele socialist şi comunist la un loc. In definitiv, Confederaţia generală a muncii constitue grosul armatei Frontului popular.

Fireşte că ar fi multe de spus sau de scris despre convingerile revoluţionare ale celor 5 milioane de aderenţi ai Confederaţiei. Căci aceasta nu cuprinde efective atât de importante decât abia de un an şi jumătate, mai ales dela faimoasele greve din Iunie 1937. Numerosi muncitori şi funcţionari nu şi-au dat adeziunile decât constrânşi.

Totuşi guvernele, oricare ar fi, sunt nevoite de aci înainte să ţie seamă de d. Jouhaux şi de partizanii săi. Dar noua orientare politică a ministerului a ridicat în sânul Confederaţiei câteva recriminări. D. Léon Jouhaux el însuşi a trebuit să ia cuvântul în mai multe rânduri ca să afirme că nu va admite părăsirea programului Frontului popular.

„Afirmăm, a proclamat d-sa la 14 Iulie trecut, credinţa noastră faţă de programul comun, liber discutat şi consfinţit. Voinţa noastră e să continuăm executarea acestui program. Trebue să facem cunoscută dorinţa noastră nestrămutată de a atinge scopul pe care-l avem şi de a făuri noile arme care ne vor îngădui să sfărâmăm împotrivirea pe care o trezeşte progresul nostru.

Cu atât mai mult nu vom primi să dăm înapoi".

(Continuare în pag. 2-a)

CRIMA DIN PUCIOASA

Ajutorul de judecător Vârforea nu din Târgovişte a impuşcat pe institutorul Platon în parcul staţiunii

Târgovişte, 6 August

O crimă, care a produs mare senzaţie, a fost săvârşită azi d. a., în parcul staţiunii balneare Pucioasa.

Autorul crimei este Ion Vârforeanu, ajutor de judecător la judecătoria ocolului mixt Târgovişte, iar victima, institutorul Alex. Platon, dela şcoala primară nr. 2 băeţi tot din Târgovişte, amândoi destul de cunoscuţi în oraşul nostru.

Imprejurările în cari s'a comis crima sunt următoarele:

Ion Vârforeanu a întâlnit, pela ora 15, în parc, pe institutorul Platon şi, fără nici o discuţie, a tras în el un glonţ de revolver. Glonţul l-a lovit în piept, omorându-l imediat.

Vârforeanu, după comiterea necugetatului act, s'a predat poliţiei.

Mobilul acestei neobicinuite crime este răzbunarea: Ion Vârforeanu a demisionat din magistratură, acum două zile, în urma unei anchete al cărei rezultat a fost defavorabil lui, anchetă care a fost cerută de victimă.

Parchetul fiind înştiinţat, d. procuror Alexandru Popescu a plecat la Pucioasa pentru anchetă.

—oxo●oxo—

Tragedie familiară pe lacul Constanţa

Constanţa, (Elveţia), 6 (Radio Central). — *Pe lacul Constanţa, s'a întâmplat o groaznică tragedie familiară.*

D-rul Lederach s'a suit într'o luntre, cu soţia şi fiul său de 5 ani, spre a face o plimbare.

La un moment dat, d-rul a descărcat mai multe gloanţe în soţie şi băiat, şi a îndreptat apoi revolverul asupra sa.

Cadavrele tatălui şi fiului au fost găsite în barcă, iar al femeei a fost scos din apă.

D-rul Lederach era cetăţean german şi se înapoiase de curând din Buenos Aires.

—oxo●oxo—

COMEMORAREA VICTORIEI DELA MĂRĂŞEŞTI

Mulţimea la Mărăşeşti